

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

Διόρθωσις δύο στίχων του Σόλωνος

Κατά τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ Φιλολογικοῦ καὶ Ἀρχαιολογικοῦ Τμήματος τοῦ Συλλόγου «Παρνασσοῦ» δ. κ. Ι. Πανταζίδης ἀνεκρίνωσε τὴν διόρθωσιν δύο στίχων τῶν πρώτων τοῦ Σόλωνος ιαμβικοῦ ποιήματος τοῦ ἐν κερ. 12 τῆς Ἀθηναίων Πολιτείας τοῦ Ἀριστοτέλους.

Οἱ στίχοι οὗτοι φέρονται ἐν μὲν τῇ ἑκδόσει τοῦ Kenyon

Ἐγὼ δὲ τῶν μὲν οὐνεκ' ἀξονήλατον
δῆμόν τι τούτων πρὸ τυγχάνη ἐπαυσάμην

παρὰ δὲ Kaibel καὶ Willamowitz ὀλίγο τι διαφέροντες ἐν δὲ τῇ ἑκδόσει τῶν Ὀλλαγῶν ν. Herwerden καὶ v. Leuwen, ἐν ᾧ δύ αται νὰ ἔδη τις καὶ τὰς διαφόρους πρὸς διόρθωσιν ἀποπείρας, ἔξετυπώθησαν ὡς ἔξης:

Ἐγὼ δὲ τῶν μὲν οὐνεκαξινήραγον

δῆμόν τι τούτων πρὸ τυγχάνη ὑσάμην εἰς ἀπόδειξιν ὅτι οἱ στίχοι εἶνε ἀδιόρθωτοι. Ο

κ. Πανταζίδης πρῶτον μὲν διασχυρίσθη ὅτι τὸ ἐπίθετον ἀξονήλατον οὐ μόνον ἐν τῷ ἀντιγράφῳ οὕτως ἀναγινώσκεται, ἀλλὰ καὶ δὲν εἴνε vocabulum inauditum, ὡς νομίζουσιν οἱ Ὀλλαγδοὶ ἑκδόται διότι εἰρίσκεται μὲν παρ' Αἰσχύλῳ Ἰάκετ. 171, ὅπου αἱ σύρραγες (ἄλλως πλημναὶ χοινίκαι λεγόμεναι) τῶν τροχῶν ὁνομάζονται ἀξονήλατοι, ὡς περὶ τῶν ἄξονας ἐλαυνόμεναι· ὅπως αἱ σύρραγες, οὕτως ἐδύνατο καὶ ὅλος ὁ τροχὸς ὁρθότατα νὰ λέγηται ἀξονήλατος, ἔτι δὲ καὶ διεστίχων τροχὸν προσδεδεμένος ἀνθρωπος, ὁ βασανίζομενος, ὡς ὁ μυθικὸς Ἰξίων, καὶ οἱ εἰς τὸν τροχὸν ἀναβιβάζομενοι καὶ στρεβλούμενοι καὶ ἐν γένει βασανίζομενοι δοῦλοι· πάντες οὗτοι ἐδύναντο ποιητικῶς νὰ λέγωνται ἀξονήλατοι. Δινατταὶ δὲ τὸ ἐπίθετον τοῦτο τροπικῶς ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων τὸν πρὸ τοῦ Σόλωνος πολλαχῶς πιεζόμενον καὶ βασανίζομενον τρόπον τινὰ ὑπὸ τῶν σκληρῶν ὀλιγοχρικῶν.

Μετὰ δὲ ταῦτα τὸν δεύτερον στίχον διόρθωσεν ὡς ἔξης:

δῆμόν ποτ' εἰ τῶν πρὸ τυγχάνη ἐπαυσάμην,
παρατηρήσας ὅτι τὸ ΠΟΤΕΙ ὀλίγον διαφέρει τοῦ οὐχὶ πάνυ βεβαίου ἐν τῷ χειρογράφῳ ΤΙ. ΟΥ.
Τὸ σπουδαιότερον εἶνε ὅτι οἱ οὗτοι πως διορθούμενοι στίχοι συνδέονται στενότατα πρὸς τοὺς ἐπομένους. Ή ἀρχὴ λοιπὸν (ὅχι τοῦ δόλου ποιήματος, διότι αὕτη λείπει, ἀλλὰ) τῶν ἐν τῇ Ἀθηναίων Πολιτείᾳ τριμέτρων, διορθωμένην ὡς ἔξης:

Ἐγὼ δὲ τῶν μὲν οὐνεκ' ἀξονήλατον
δῆμόν ποτ' εἰ τῶν πρὸ τυγχάνη ἐπαυσάμην,
συμμαρτυροίη ταῦτ' ἂν ἐδίκη γρόνου
μήτηρ μεγίστη κτλ.

παρέχει ἔννοιαν ἀρμοδιωτάτην εἰς τὸ στόμα τοῦ Σόλωνος μετὰ τὴν σεισχύθειαν, τὴν ἔξης:

«Εἰ δ' ἔγω ποτε τὸν ἀξονήλατον δῆμον ἐπαυσα τῶν πρὸ τυγχάνη, ταῦτ' ἂν συμμαρτυροίη μήτηρ μεγίστη κτλ.»

‘Ω; ἐκ τῆς περιττοῦ δὲ ἔξηγησεν ὅτι καὶ τὸ μέτον ἐπαυσάμην διηγήσας κεῖται ἀντὶ τοῦ ἐπαυσάμην καὶ τὸ ὑπερβατὸν ποτ' εἰ ἀντὶ τοῦ εἰ ποτ' εἰνε σύνηθες εἰς τοὺς ἀρχαίους, μάλιστα τοὺς ποιητάς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά

Μακρὸν καὶ ἐπαυσάμην τοῦ Κούλιας, τοῦ καὶ ἐν γαλλικῇ μεταφράσει ἔκδοθεντος διηγήματος τοῦ κ. Ψυχάρη, ὁδημοσίευσεν εἰς τὸν Temps ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς καὶ κριτικὸς Anatole Franie, ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐπανέλθῃ διὰ προσεγγῶν ἄρθρων εὑρύτερον εἰς τὸ περὶ νεοελληνικῆς γλώσσης καὶ τῶν ἰδεῶν τοῦ κ. Ψυχάρη ζήτημα.

— ‘Ο σύλλογος Παραράσσεις κατ' εἰσήγησην τοῦ νομικοῦ τμήματος ἀπεφάσισε νὰ προκηρύξῃ ἄγνων πρὸς συγγραφὴν πραγματείας ἔξεταζούσης τὴν Ἀθηναίων Πολιτείαν τοῦ Ἀριστοτέλους ὑπὸ νομικήν καὶ πολιτικὴν ἔποψιν. Τὸ αὐλον δοίσθη γιλιόδροχον, ἀνετέθη δὲ εἰς ἐπιτροπὴν θέλει βραβεύση τὰ ἄριστα τῶν ἔργων καὶ θέλει ἀπονεμήμη τιμητικὰ μετάλλια.

Καλλιτεχνικά

Προεκηρύχθη ἐν τοῖς ημέραις της 10 προσεγγῶν μηνὸς Μαΐου, ἡς αἱ εἰσπράξεις διατεθήσονται ὑπὲρ τῆς Φιλαρμονικῆς Ἐταιρίας. ‘Εργα Ζωγραφικῆς, Γλυπτικῆς, Ἀρχιτεκτονικῆς, Αγγειοπλαστικῆς, Ανθοποιίας κτλ. γίνονται δεκτὰ ἐν τῷ καταστήματι τῆς Ἐταιρίας ἀπὸ 1—30 Απριλίου. Η ἔκθεσις θέλει διαρκέση ἐπὶ 15 ἡμέρας. Αγωνόδικος ἐπιτροπὴ θέλει βραβεύση τὰ ἄριστα τῶν ἔργων καὶ θέλει ἀπονεμήμη τιμητικὰ μετάλλια.

Επιδημονικά

Ο νέος πρύτανος τοῦ Εθν. Πανεπιστημίου κ. Παύλος Ιωάννου κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐγκαθίδρυσην τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν, τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ωμίλησε «περὶ τῆς Πλαστικῆς τῶν ἀρχαίων Ἐλλήνων ὑπὸ ἀντομικὴν ἔποψιν»!

— Ηρχεισαν αἱ ἐπιστημονικαὶ εἰς περίδει τοῦ Συλλόγου Παραράσσεις. Πρώτος κατὰ τὴν ἔδραντα τυπωθεὶς ὁ καθηγητὴς κ. Τ. Ἀργυρόπουλος περὶ φωτός, ἐκτελέσας κατὰ τὴν διάλεξιν του καὶ πολλὰ πειράματα καὶ προσολῆς φωτεινῶν εἰκόνων.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Καθαρισμὸς σταμνῶν

Τὰ σταχνία καὶ τὰ κακάτια, τὰ ὅποια μεταχειρίζεται διὰ νὰ ψυχραίνουν τὸ νερόν, ἀποκτοῦν μὲ τὸν κατέστον κακήν ὅσμην. Λύτη ἔξαλειψεται ἀν τὰ βάλετε για βράσουν εἰς νερόν πολὺ ἀλατισμένον.

ΜΙΚΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἐργάτης

Τι φρονεῖτε περὶ τοῦ ἀνδρός ἐκείνου ὃστις, ἐνθάλεγεις ὅτι τηρεται ἐξ ἔρωτος, δὲν ἀποφασίζει [καὶ γάρ νυμφευθῇ]; Βεατρίκη

Απαντήσεις

* Η ὁφελεῖται νὰ μὴ δώσωμεν πίστιν ἀυτῷ ὡς μὴ τὰληθῇ λέγοντι, ἢ ν' ἀποδεχθῶμεν, διτὶ ἡ διὰ τοῦ γάμου ἐκπλήρωσας τῶν ὀνείρων καὶ ῥεμβασμῶν του προσκρυπεῖται εἰς ἀνυπερβλήτους οἰκονομικάς δυσχερείας